Ե. 4193 1904 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27/9 ՆՈԳ. ՉԱՐՇԷՆԹԻՀ — 21 իսնամի սէնէ — 1 ՐԱՄԱԶԱՆ 1322 — 27 ԹՐԵՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 1320

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաւքրատա իմի տեվա եանի ՉԱՐՇԷՆԹԻՀ վէ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ կիւնլերի նէշր օրունուր։

ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՈՆԷ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ։ = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր.։ = 6 այլըզը 35։ = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըզը 45 ղր. տրը։ = Մէմալիքի էճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տրը։ = Բոսթա իւճրէթի պիզէ այիտարը։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տրը։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Վինճի սահիֆէսին սրբասը 5, Շնճի սէնէլիկի 20 ֆր. տրը։ = Բոսթա իւճրէթի պիզէ այիտարը։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տրը։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Վինճի սահիֆէսին սրբասը 5, Շնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սրբասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէսին պէհէր սրբասը 1 ղր. տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրրճա բազարլըգ օրունուր։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաաթ օրունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆՔԻ ԶԻՅՆԷԹ

ՎԷ ԶԻԵԱՐԷԹ

Զըգան բաղար կիւնիւ Սամաթիա քիլիսէմիզտէ իճրա օրունան Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանանըն ղիյնէթի վէ Պալըգլըտա վագը մազպէրէսինին զիեարէթի, տիեէպիւիրիզ քի բէք չօգ սէնէլէրտէն պէրի միալի կէօրիւլմէմիշ սուրէթտէ չալատալը վէ մութանթան օրմուշ տրը։ Զանն իտէրսինիզ քի, օ կիւնիւ թապիեաթ տախի Երանելինին եէվմը մախսուսընա հիւրմէթէն պիր լէթաֆէթի նատիր իւլ էմսալ իպրազ իյլէմիշ տրը։ Շէօյլէ քի թէմամ պիր հաֆթա զատտար չէհրիմիզ՝ գըշ մէվսիմինի անտրբրը սուրէթտէ սօսմուշ վէ չիտէթ քէսպ իթմիշ օրուղը հալտէ, բազար սատանը, նադչ ու թարիֆի՝ մահգա չուարայա մախսուս պիր զալէմ լաբրգ օլաճագ մէրթէպէտէ վէ սօն պահարրն հէման էն կիւզել վէ տիլպէր էյնամընտան վէ պէյքի տէ պիւթիւն եազ մէվսիմինտէ նատիրէն կէօրիւլմիւշ պիր թարզտա լաթիֆ վէ չիրին օրտուղընտան, պիր հաֆթա վէ չիրին օրտուղընտան, պիր հաֆթատան պէրի չիտէթի հավանըն թէքսիրթընտան մահզուն վէ միւքէտտէր օլան եիւզէր՝ օ սապանը լիպասը սիւրուր ու մէսէրրէթ կիյինտիկի կիպի, հէյէ Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանանըն եէվմի մախսուսը վէսիլէի հասէնէսիյէ Սամաթիաեա կիթմէէ հաղրըլանմըշ օլան ճէմաաթըմըզ էֆրատը՝ թապիեաթըն պախչ իյէաիկի պու լէթաֆէթ ու զարաֆէթի՝ պիր ալէամէթի մէսուտէ վէ Կ-Բաթրիկիմիզ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հաղրէթլէրինին իլք Հայրապետական Զայնաւոր Պատարագընա նէվմա պիր հիւրմէթի մախսուսէ ատտ իտէրէք, իչպու լէթաֆէթի թապիիյէսէն զաթ զաթ մէսրուր օրմուշլար տրը։

Շէօյլէ քի օ կիւնիւ ալէսսապահ Պէյօղլունտան, Գալաթատան, Պօղազ-իչի քէօյլէրինտէն, Այիսթէֆանոս, Մազրբքէօյ վէ Իսթանպոլուն մահալը սիրէսինտէն, Էրմէնի-զաթօլիք տինտարանը, բուհանի վէ ճիմանի, պիւյիւք քիւչիւք, էրքէք գատըն վէ չօճուգլար, ֆէվճ ֆէվճ թրամվամ, չըմենտֆէր վէ արապալար իլէ Սամաթիաեա կիթմէէ պաշլամագլա, չըմենտֆէր վանօնլարը տօլուպ պօշանմըշ տրը։ Պու սուրէթլէ ազ վագըթտա, ուսուլը աթիգա իւզրէ, պաղչէլէր օրթասընտա վէ Ժողովրդապետանոցը իլէ մէքթէպի իթթիսալինտէ ինչա իտիլմիշ օլան վէ օլտուգճա վասի տենէճէք պիր հալտէ պուլունան Անարատ Յղութիւն քիլիսէսի՝ մահալը մէզքիւրէտէն կէլէն էհալի իլէ տօլմուշ, վէ Սամաթիա վէ ճիվարը էհալիսի իտէ, սէմթլէրինին չայեանը հիւրմէթ Երանելիսինի թաազիմ իչին բէք էրքէն քիլիսէեէ կիթմիշլէր տրը։ Վէլէհասըլ մէզքիւր իպատէթխանէ, այինի բուհանինին իպթիտասընտա խընճախընճ տօլմուշ օրուպ, Զայնաւոր Պատարագը արասընտա եէթիշէնլէր իսէ, եա բէք կիւճլիւքլէ տուրաճագ եէր պուլմուշլար, եախօտ քիլիսէնին խարիճինտէ գալմաեա մէճպուր օրմուշլար տրը։

Տէրունը քիլիսէ, սատէ, ֆագաթ կիւզել պիր սուրէթտէ տօնատըլմըշ, պիճիւմլէ հավիզէլէր իլէ մումլար եագըլմըշ, վէ թէղանիյաթը միւքէմմէլէն իճրասը իչին, Սամաթիա վէ ճիվարը էրմէնի միլլէթտաշլարըմըզ քիլիսէլէրինտէն պազը մահիր Դպրապետլէր՝ պէրտի համիյէթ կէլմիշլէր տիր։

Կ-Բաթրիգ բիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հաղրէթլէրի՝ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան, Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան վէ Արհ. Արհ. Կարապետ Քյուրեան, Ներսէս Ճնտոյեան վէ Յովհաննէս Մուրատեան Եպիսկոպոսլար վէ Քեաթիպի խուսուսի Դերս. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան, վէ սաիր ըհսապիյնի միւհթէրէմ իլէ Սամաթիաեա մուվասըլէթլէրինտէ, Սամաթիա քիլիսէմիզ Մեծ-Ժողովրդապետի Դեր Պօղոս Վ. Մկրտիչեան վէ քիլիսէնին Թաղ. Խորհուրդ ազալարը՝ Անդրանիկ Բէհլիվանեան, Յովհաննէս Պայեան վէ Յարութ Ճօղիկեան էֆ. լեր թարաֆընտան իհթիրամաթը քամիլ իլէ պիլ իսթիգպալ, չանլար չալընարը հալտէ, քիլիսէնին Ժողովրդապետանոցընա կիտիլմիշ, վէ պիր միւտատէթ արամ վէ իսթիրահաթտան սօնրա, Պատարագիչ օլան Կ-Բաթրիգ Սապպաղեան էֆ. հաղրէթլէրինին ըրեասէթլէրի ալթընտա միւքէմմէլ պիր ալայը բուհանի թէչքիլ իտիլէրէք, քիլիսէեէ կիտիլտիկինտէ, Սամաթիա քիլիսէմիզ Դպրապետի Շընորհքեան Հայրապետ էֆ. նին թահթը բրեասէթինտէ միւթէչէքքիլ Դպրաց դաս թարաֆընտան «Հրաշափառ» չարականը օգունմաեա պաշլանմըշ տրը։

Դաստա, միւշարիէյհիւմ Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլար մահէլլի մախսուսլարընտա տուրտուգլարը կիպի, Դերյ. Գրիգոր Գաֆթանեան, Պագչեան, Ռոքսոեան, Քիլճեան, Մալոյեան, Մէնէվիշեան, Քէչէճեան Ծ. Վ. լեր, վէ տիկէր Քէչէճեան, Ճամճեան, Փափազեան վարդապետլեր իլէ Միւթէվէլլեան Դերապայծառ վէ Սէն Լուի նամ բուհանի մէքթէպին պազը միլլէթիմիզ չակիրտանը՝ պիր մուալիմլերի իլէ, քէզալիք Եէսիգուլ վէ Մագրբքէօյիւ վէ ճիվարը Լաթին բուհանիլերի, վէ Դասըն խարիճինտէ միլլէթիմիզ միւթէպէրանընտան Քէօսէեան Անտոն, Գարտաշեան Յովհաննէս, Ապտուլլահեան Յովհաննէս, Աղնաւոր Սէրաֆէն, Շէրպէթճեան Պօղոս, Մօմճեան Պօղոս, Գօչիկեան Ռուբէն, Մարուշ Պետրոս, Սիրունեան Պետրոս, Մելքոնեան Թագւոր վէ Գրիգոր, Մանուէլեան Պետրոս, Պիպէրեան Գարեգին, Համամլեան Յովսէփ, Ճամճեան Գրիգոր վէ Մեսրոպ, Աղթունեան Յովսէփ, Տիրացուեան Մկրտիչ էֆ. լեր վէ զէվաթը սահրէ իլէ Սամաթիա Ան. Յղութիւն բահիպէլերի հազըր պուլունմըշլար տրը։

Զայնաւոր Պատարագտա, Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեանը Աւետարանը օգունմասընը միւթէագըպ, Դերյ. Հ. Գաբրիէլ Ծ. Վ. Մէնէվիշեան՝ Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանանըն զիքրի ճէմիլինէ մախսուս օլարագ, տէրքեար օլան պէլաղէթի իլէ միւէսսիր պիր քարոզ վէրիպ, պունատա, Քիլիսէմիզճէ Երանելիլեր սընըքընա կէչմիշ օլան Տէր Կոմիտաս Քահանանըն ֆազիլէթլերինի, կիւզել խասէլերինի, վէ խուսուսա ըէհապին սընըքընա մէնսուպ օլմասըյլա, ումում ըէհապկինէ կիւզել պիր իպրէթ օլտուղընը պէեանտէն սօնրա, պու Զաթը չէրիֆին եէվմը մախսուսընը թաազիմէն, չէհրիմիզին հէր թարաֆընտան ագըն ագըն զիեարէթճիլերին կէլմիշ օլմասը, կէրչի մէմնունիյէթի մուճիպ օլտուղընը իֆատէ, ֆագաթ պու պապատէ չայեանը տիգգաթ պիր նօգթա վար իսէ, օ տախի, միլլի թարիխի բուհանիմիզէ պիր մէվզրի միւհթէրէմ իչղալ իսէն Զաթը միւշարիէյհին գապրի՝ պուլունտըղը գապրիսթան տէրունինտէ կէօրիւլտիկիւ վէճճէ, ատի մագպէրէլէրտէն ֆարգը օլմատըղը օրուպ, պունըն իսէ, ճէմաաթճա չայեանը թէէսսիֆ պիւյիք պիր զուսուր իտուկինի սէօյլէեէրէք, հիչ օլմազսա պունտան սօնրա պու զուսուրա մահէլլ պրագմամագ իւզրէ, միւշարիէյհին գապրի իւզէրինէ միւքէմմէլ պիր Շիրիմ եաբըլմասը իչին հէր քէսին զանի զանի վէ մէմնունիեէթի զալպ իլէ իեանէ վէրմէլէրինի թավսիէ իյէմիշ տիր։

Միւսաֆիրլէյհին քարոզը վէ պու սէօզլէրի՝ քիլիսէտէ հազը պուլունան ճէմաաթա հիւանի թէէսսիր իյէմիշ տիր։

Քարոզտան սօնրա, այինի բուհանիեէ տէվամ օլունմուշ, վէ խիթամընտա, երինէ տալայը բուհանի թէչքիլ իտիլէրէք, քիլիսէտէն չըզըլտըղընտա, Զաթը Շէվքէթսիզմաթը հազրէթի Բաթրշահինին թէղաեիւտի էօմրու իգպալ վէ թէվաֆիւրի չան ու իճլալընը միւթէզամմին Յովհաննէս էֆ. Պայեան թարաֆընտան պիր տուա օգունմագլա, հուզզար ամինխան օլմուշլար տրը։ Պատէհու թէղաննիեաթը բուհանիեէ իլէ Մէճլիս օտասընա կիտիլէրէք, բիւթպ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրի՝ Մեծ-Ժողովրդապետ վէ Թաղ. Խորհուրդ ազալարընա, քիլիսէճէ թէրթիպաթը ինթիզամ վէ միւքէմմէլիեէթինտէն տօլաեը իշհարը մէնունիյէթ, վէ Դպրաց դաս հէյեէթինի թագտիր իլէ, օրինութիւնընը վէրմիշ տիր։ Պատէհու միւշարիէյհ հաղրէթլէրի՝ Գերյ. Մէնէվիշեան Ծ. Վ. ին՝ Երանելի Տէր Կոմիտաս Քահանանըն գապրի իւզէրինէ՝ մէրհումը միւշարիէյհին իսմ ու սըֆաթընա պախսի չէրէֆ վէ ճէմաաթճա մուճիպի իֆթիխար օլաճագ սուրէթտէ միւքէմմէլ պիր Շիրիմ եաբըլմասը խուսուսընտա վագը օլան թէքլիֆ վէ թավսիյէյի համիյէթքեարանէսինտէն պահալա, պու թէքլիֆէ ճիտատէն վէ ֆիիլէն էհէմմիեէթ վէրիլմէսինի պէեան պուեուրմագլա, տէրհալ հազըրուն միեանընտա պիր իեանէ տէֆթէրի աչըլըպ, օրատա վէ գապրիսթանտա պուլունան համիյէթմէնտան՝ մուճիպի մէմնունիյէթ տիր քի, իթաի իեանէեէ միւսարաաթ իյէմէքլէ, պիր գաչ սաաթ զարֆընտա 36 լիրա գատար գայտ օլունմուշ տրը։

Մէճլիս օտասընտա պիր միւտատէթ արամտան վէ գահվէլէր իչիլտիքտէն սօնրա, արապալար իլէ վէ եաեա օլարագ պիթիւն էհալի Պալըգլը գապրիսթանընա պիլ ազիմ, Երանելինին գապրի իւզէրինէ Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրի, էպիսկոպոսլարի, վէ էթրաֆընտա Եպիսկոպոսլար, քահանալար վէ սարկաւագլար օլաուղը հալտէ, պիր աինի բուհանի իճրա իթմիշլէր տիր։

(Պագրյեէսի կէլէճէք նիւսխէսէ)

ՊԱՆՏԸՐՄԱ

Ասարը թէրագգրեաթը միւթէվալիէ վէ անըն մուճիպի միւնֆէրիտի օլան հիւսնի իտարէնին սէմէրէի մէհասին վաֆիրէսի օլարագ Պանտըրմամըզտա Դաթօլիք ճէմաաթըմըզըն կէրէք բուհանի վէ կէրէք մէարիֆ զիյնէթլէրի բէք միւքէմմէլ վէ չալշալը սուրէթտէ իճրա օրունտուղը կիպի, Ս. Յովսէփ եօրթուսընա միւսաաբֆ օլան Հոկտ. ին 18ոճի բազար իրթէսի կիւնիւ տախի Ժողովրդապետիմիզ Դեր Յովսէփ Վ. Պարիկեան էֆ. նին իսմի կիւնիւ օլմագ միւնասիպէթյլէ սապահլաերն իճրա օրունան միւքէմմէլ Ժամերգութիւնլարը միւթէագրպ մութանթան սուրէթտէ Զայնաւոր Ս. Պատարագ թագտիս օրունուպ, մէքթէպլերիմիզ չակիրտանընին վէ ճէմաաթըմըզ հէր ֆէրտինին միւմայիլյէտ գարշը մէտեունը պուլունտըղլարը հիսսիեաթը մինինէտտարինին իյֆասը, վէ եէվմը մախսուսընը թաազիմ զըմնընտա քէնտի չէրէֆինէ օլարագ պիր զիյնէթի մախսուսէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Շէօյլէքի, քիլիսէմիզ տէրունը մագամա միւնասիպ տօնատըլմըշ վէ տէֆնէ տալլերի վէ էնվաի չիչէքլէր իլէ միւքէմմէլ պիր քէմէր եաբըլարագ, օրթասընտա Ս. Յովսէփ Աստուածահայրըն կիւզել պիր պատկերի թաալիզ վէ էթրաֆը միւխթէլիֆ պսակլար իլէ իհաթա իտիլմիշ օլուպ, պէհէր պսակըն իւզէրի «Կեցցէ՝ Դեր. Յովսէփ Վ. Պարիկեան» լէվհասըյլա թէրսիմ վէ թէզհին զըլընմըշ իտի։

Գաթօլիք ճէմաաթըմըզտան մաատա, էրքէք վէ գըզ մէքթէպլերիմիզ չակիրտանընըն էպէվիյնի զաթէն զիյնէթէ տավէթլի օլուպ, սաաթ 6 տա էրքէք վէ գատըն խընճախընճ էհալի հազըր պուլունմազտա իտի։ Վագթը մուայէնէտ միւմայիլյէ վրդ.՝ պէրտի թաազիմ քէնտիսինէ ըէֆագաթ իտէն զէվաթը միւթէպէրէ իլէ պիրլիքտէ մագամը մախսուսընա կէլէրէք, հէման ճիւմլէ հազրուն սապէսթէի մէվզը օլարագ մարշը Համիտիյին թէրէննիւմի իլէ զիյնէթէ իպթիտար զըլընմըշ տրը։ Էսնաի զիյնէթտէ էրքէք վէ գըզ մէքթէպլերիմիզ չակիրտանը թարաֆընտան Գեր. Յովսէփ Վ. Պարիկեանըն էվսաֆը մէմտուհէլերինի միւպէյէին կիւզել իլահիլէր թէզանին, վէ էլսինէի միւխթէլիֆ իլէ իրատ օրունան նութգլար իլէ, միւմայիլյէյին չէհրիմիզտէ ճէմաաթըմըզըն ալէմը մէարիֆտէ թէրագգըսը ուղրունա իպզալ իյլէտիկի մէսաի վէ իգտամաթը բէտէրանէլերի եէկեան եէկեան թաատտաս, վէ օր պապատէ քէնտիսինէ միննէթտար գըլընմասընը պիր հիսսի թապիի իտուկի սուրէթի պէլիղանէտ իյզահ օրունմուշ տրը։ Պատէհու քէնտի ճանսիբէրանէ

ղայրէթլէրիյլէ էվլատը միլլէթի իհտա իյլէեէն հիւրմէթլու բահիպէլէր մարիֆէթիյլէ գըզ չակիրտլէրինէ թալիմ իթտիրիլէն «Բարիոլա» նամ միւէսսիր հիքեաեէ, գըզլարըն միւգթէտիր սընըֆը թարաֆընտան տրամ չէքլինտէ բէք ֆասիհ վէ բէք ռուզիչլի սուրէթաէ թավսիֆ վէ իճրա գըլընմըշ տըր։ Հագըգէթէն մէզպուրէլէր, քէնտի մէհարէթի թամմէ վէ իսթիտաատը թապիիյեէլէրի իլէ իճրա իթտիքլէրի տըրամտա, պիրինին խիեանէթ իճրասը վէ տիկէրինին մանքիմ վէ գաթլ օլունմասը կիպի մուհիմմ վէ ամըգլը նօզթալարը օ գատար թէէսիրլի վէ օ գատար սուզիչլի թավը ու հարէքէթլէր իլէ թավսիֆ իյլէմէքտէ իտիլէր քի, հազուրընտան չօգլարը միթէհաեիր վէ միւթէէսսիր օլարագ, կէօզլէրի տօլմագտա իտի։

Խիթամընտա եէվմը մէզքիւրրըն գուտսիեէթինի միւպէյեին վէ տուաի թէզաեիւտի էօմր ու ֆիրեէթի հազրէթի Շէհինշահիեի հավի պիր գաչ նութգլար տահա գրաաթ օլունտուգտան սօնրա, միւմաիլէյհ վրդ, ճէմի հուզզար վէ չակիրտանա խիթապէն բէտէրանի նասիհաթլարը միւթէզամմին կիւզէլ պիր ճէվապ վէրէրէք, այրըճա ճալիպի չիւքրանիեէթ օլուպ, նիհաեէթ ճիւմլէսի տէ հիսսիեաթը նազիքեանդ իլէ մէվլու, վէ զարիգը լիւճճէի չիւքր ու մինէթի օլարագ, պէթէքբար մարչը Օսմանլինին գըզլար թարաֆընտան թէզանիսի իլէ, երքէք վէ գըզ պիլճիւմէ չակիրտան թարաֆընտան միւմաիլէյհ Վ. ին տէսթը բէտէրանէլէրի պուս իտիլմէքլէ պէրապէր, ճիւմլեեէ չէքէրլէր թէվզի օլունարագ զիյնէթէ խիթամ վէրիլմիշ տիր։

Միւթէազըպէն միւմաիլէյհին եէվմըմախսուսը թէպրիք զըմնընտա Առաջնորդարանա չըգըլարագ, ճիւմլեեէ իքրամլար օլունմուշ, վէ պիր միւտտէթ սամիսի միւլազաթտան սօնրա, հուզզար, քէնտի էվլատլարընըն թալիմ ու թէրպիէլէրի խուսուսընտա հէմիշէ ֆէտա օլունան ճանսիբէրանէ սայ ու զայրէթլէրտէն տօլայը մէմնունիեէթլէրինի միւմաիլէյհէ վէ պիլճիւմլէ Դաթօլիք ճէմաաթը նամընա արզ ու պէեան իտէրէք տաղըմըշլար տըր։

Պանտըրմա, 20 Հոկտ. 1904

ՏԱԳԵՍ Կ. ԱՐԵԻԵԱՆ

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Զըգան ճումա իրթէսի կիւնիւ, էօյլէտէն սօնրա, Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի, ըլֆագաթընտա Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան վէ Քեաթիպի խուսուսիսի Դերյ. Իգնատիոս Ծ.Վ. Մալոյեան օլտուղը հալտէ, Բանկալթիտէ Պիւյիւք տէրէ ճատտէսինտէ 49 Ն·ը խանէտէ Անարատ Յղութիւն թարիրգաթը բահիպէլէրինին թահթը նէզարէթինտէ պուլունան գըզլար մէքթէպինի զիեարէթլէ, մէքթէպին պիւյիւք սալօնընտա իհթիրամաթը մախսուսէ իլէ գապուլ օլունմուշլարտըր։ Պու սըրատա մէքթէպին 60ատան զիեատէ չակիրտանը, բիանօնըն ըէֆագաթցյա Համիտիէ մարչընը թէրէննիւմ իտիպ, հուզզար գայիմէն անիլէմիշլէր, վէ պատէհու չակիրտանտան պազըլարը՝ էրմէնիճէ, ֆրանսըզճա վէ ալմանճա նութգլար իրատ իթմիշլէր վէ կիւզէլ պիր երգ օգունարագ, զիեարէթի վագըատան տօլայը թագտիմ թէչէքքիւրաթ իյլէմիշլէր տիր։ Բիւթպ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի մէքթէպին հէյեէթի իտարէսինէ թէչվիգամիզ պազը սէօզլէր սէօյլէտիկի կիպի, չակիրտանա տախի բէտէրանի նասիհաթլարընը վէ օրնութիւնընը վէրմիշ տիր։ Պու սըրատա թաթը վէ գահվէ իքրամ օլունմուշ, վէ միւշարիւէյհ հազրէթլէրի մէքթէպին աղ վագըթտա քէսգ իթտիկի ինթիզամ վէ միւքէմմէլիեէթէն տօլայը մէմնուն օլարագ, պիր հիւանի թէէսսիր իլէ մուֆարագաթ իյլէմիշլէր տիր։

*** Միւշարիւէյհ հազրէթլէրի, օրատան Կուրճի-գաթօլիքլէրինին մանասթիրընա պիլ ազիմէ, էվվէլա քիլիսէեէ կիրմիշլէր, վէ պիր միւտտէթ իպատէթտէն սօնրա, մանասթիրա կիտէրէք, մանասթիրըն Մեծաւորը վէ բահիպլէրի թարաֆընտան իհթիրամաթը մախսուսէ իլէ գապուլ օլունմըշլար տըր։ Իշպու մանասթիրտա պիր միւտտէթ գալտըգտան վէ իքրամլար օլունտրգտան սօնրա, Կուրճի բահիպլէրի մանասթիրընը տախի զիեարէթ իթմիշլէրտիր։

*** Եէվմի մէզքիւրտէ, Կ-Բաթրիգ րիւթ. էֆ. հազրէթլէրի՝ Մանս. Պարկամանէրօ ճէնապլէրինի տախի զիեարէթ իյլէմիշ, վէ լայըգ օլտուղը ինթիրամաթլէ գապուլ օլունմուշ տըր։

*** Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի, բազար կիւնիւ Սամաթեատա պուլունարգլարը սըրատա, էօյլէ տէն սօնրա, ըէֆագաթընտա Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան վէ Քեաթիպի խուսուսիսի Դերյ. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան իլէ Սամաթիա քիլիսէսի Մեծ-Փողոցդապեահի Դեր. Պօղոս Վրդ. Մկրտիչեան օլտուղու հալտէ, միւթէպէրանը միլլէթէն պազըլարընը խանէլէրինէ ազիմէթլէ, միւմաիլէյհիւմիւ վէ ֆամիլեահ միւհթէրէմէլէրինին զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

Միւշարիւէյհ հազրէթլէրի, հէր կէթտիկի մահէլլտէ իհթիրամաթը լաեըգէ իլէ գապուլ օլունմուշ, վէ ճէրլեեան իտէն սամիսի միւքեալէմէլէրի էսնասընտա, տայմա Ալլահա սատըգ, Տէվլէթէ միւթի վէ Միլլէթէ իայրխահ օլմալարընը, վէ պէյն էլ միլլէթ վէ ազրան հէր վագըթ մուհապէթ վէ հիւսնի իթիլաֆ իլէ եաշամալարընը թավսիկ իյլէտիկի կիպի, մէզքիւր ֆամիլեալարընը կէնճլէրի վէ չօճուգլարը հագգընտա տախի թէվէճճիւհաթը բէտէրանէսինի իզհար իլէ, օրնութիւնընը վէրմիշ տիր։

Միւշարիւէյհ հազրէթլէրինին Սամաթիա քիլիսէսինի վէ Երանէլի Տէր Կոմիտաս Քահանանըն մագպէրէսինի զիեարէթլէրի, վէ մահէլլի ճէմաաթմըզ հագգընտա կէօսթէրտիկի ասարը խայրխահանէի բէտէրանի՝ ումում Սամաթիա վէ ճիվարը էրմինի-գաթօլիքլէրիմիզ իւզէրինէ ֆէվգէլատէ հիւանի թէէսսիր իթմիշ, վէ ճիւմլէնին գալպէրինտէ կիւզէլ պիր խաթրէ պրագմըշ տըր։

Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի, օ կիւնիւ Սամաթիա ճիվարընտա տիկէր պազը ֆամիլիալարը տախի զիեարէթ արզուսընտէ պուլունմուշ իսէ տէ, վագըթ կէճիքմիշ օլտուղը կիպի, քէնտիլէրի տէ զիեատէճէ եօրկուն օլտուղունտան, պու արզուլարընըն իհրասընը պիր վագթը տիւէրէ թաալիգ իլէ, ազշամ կէճ վագըթ, Պէյօղլունտա Կաթողիկոսարանա ավէտ իյլէմիշլէր տիր։

*** Բազար իրթէսի կիւնիւ, միւշարիւէյհ հազրէթլէրի՝ Քեաթիպի խուսուսիսի իլէ պիրլիքտէ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, սէֆիր Մ. Դոնսթանը, Ֆրանսատան ավտէթի միւնասիպէթիյլէ զիեարէթ վէ ըէսմը խօշամէտիի իյֆա իյլէմիշ վէ եէվմի մէզքիւրտէ Արմանիա սէֆարէթխանէսինէ տէ ազիմէթ իտէրէք, սէֆիր պարոն Մարշալը զիեարէթ իթմիշ տիր։

*** Տիւնքի սալը կիւնիւ, ըիւթպ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրի՝ ըէֆագաթընտա Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան, Քեաթիպի խուսուսիսի Դերյ. Իգնատիոս Ծ. Վ. Մալոյեան վէ Կաթողիկոսարան Պաշ քեաթիպի Դեր. Գէորգ Դերպծ. Թէրզիպաշեան օլտուղը հալտէ, իքի արապաեա ռաքիպէն, Գում-գարուտա էրմէնի բաթրիգխանէսինէ ազիմէթ իթմէքլէ, գարուտան վարդապետէր, քահանալար վէ Բաթրիգխանէ մէմուրլարը, վէ մէրտիվէն պաշլարընտա, քէզալիք ռուհանի վէ ճիսմանի զէվաթ թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմուշ, վէ պիւյիւք սալօն էօնիւնտէ իսէ, պաշընտա Վեղար օլարագ, ռիւթպ. բաթրիգ Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրի՝ էթրաֆընտա պազը բիսգօրսան վէ ռէհապիյն իլէ միւթէպէրան օլտուղը հալտէ գարշըլարագ, իքի բաթրիգլէր հազարաթը՝ եէկտիկէրինի տէրաղուշ իթմիշլէր, վէ ըէսմը թագտիմէն սօնրա, զաեէթ սամիսի սուրէթտէ կէօրիւշմիւշլէր տիր։

Միւլազաթը վագը՝ իքի ճէմաաթլար վէ բաթրիգխանէլէր պէյնինտէ մուհապէթի ուխուվվէթքեարանէյին տէվամ վէ թագվիեէսի հագգընտա ճէրլեեան իթմիշ, վէ պու սըրատա իքրամլար օլունմըշ տըր։

Եարըմ սաաթ գատար տէվամ իտէն միւլազաթտան սօնրա, իքի բաթրիգլէր հագարաթը թէքրար եէկտիկէրինի տէրաղուշ իտէրէք, մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր։ Ռիւթպ. Կ-Բաթրիգ Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրինէ, հէյնի ավտէթինտէ մուվասըլէթի զէմանընտա օլտուղը կիպի, ինթիրամաթը լաեըգէ իպրազ իտիլմիշ տիր։

*** Օրատան՝ միշար վէ միւմաիլէյհիւմ, Երուսաղէմատանա կիտէրէք, Սիս Կաթողիկոսը ռիւթպ. Խապայեան Սահակ էֆ. հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։ Պուրատա տախի վարդապետլէր, քահանալար վէ սաիր մէմուրլին թարաֆընտան պիր հիւանի գապուլ վուգու պուլարագ, իքի Կաթողիկոսլար՝ եէկտիկէրինի տէրաղուշ իտիպ, հէր իքի թարաֆտան ըէսմը թագտիմ մուամէլէսի իճրա օլունտրգտան սօնրա, սամիսի պիր միւլազաթ վուգու պուլմուշ տըր։

Ռիւթպ. Կ-Բաթրիգ Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի՝ Սիս Կաթողիկոսլըղընա՝ միւշարիւէյհ կիպի միւզթէտիր վէ քեամիլ պիր ռուհանինին ինթիխապընտան տօլայը Խապաեան էֆ. յէ պէեանը թէպրիքեաթ իթմիշ վէ միւշարիւէյհ Խապաեան էֆ. հազրէթլէրի տէ՝ Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը Կ-Բաթրիգխանէկինէ ինթիխապընտան տօլայը ռիւթպ. Սապպաղեան էֆ. յէ թագտիմի թէպրիքեաթ իյլէմիշ, վէ պատէհու Կիլիկիա թեմինին ռուհանիճէ վէ մէարիֆճէ անվալինէ տահր սէօզ աչըլմագլա, Սիս Կաթողիկոսը հազրէթլէրի՝ ճէմաաթըմըզին օրաճա մէզքիւր ահվալի հագգընտա պազը մալիւմաթ վէրմիշ, վէ Ատանա մէրիասասը Արհ. Պօղոս Եպսկ. Թերզեանը եազըճէն թանըմասըյլա, միւշարիւէյհի սէնա իյլէմիշ, վէ հէր կիթտիկի եէրտէ էրմէնի-գաթօլիք ըէհապիյնինտէն կէօրմիշ օլտուղը ինթիրամաթտան տօլայը պէեանը մէմնունիեէթ իթմիշ տիր։

Ռիւթպ. Խապայեան էֆ. հազրէթլէրի՝ Երուսաղէմատէքի քիլիսէմիզ վէ միւսաֆիրխանէ հագգընտա տախի պազը իյզահաթ իթա իյլէմիշ տիր։

Միւքեալէմէ պու սուրէթլէ եարըմ սաաթ գատար տէվամ իտիպ, իքրամլար օլունմուշ վէ իքի Կաթողիկոսլար՝ թէքրար եէկտիկէրինի տէրաղուշ իթտիքլէն սօնրա, ռիւթպ. Կ-Բաթրիգ Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի՝ ըէֆագաթընտա պուլունան զէվաթ իլէ պիրլիքտէ մուֆարագաթ իյլէմիշլէր տիր։

*** Կ-Բաթրիգ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ միւմաիլէյհիւմա, պատէհու թէքրար արապալարա ռաքիպէն, Ֆէնէրտէ Ռում բաթրիգխանէսինէ կիտէրէք։ Բաթրիգխանէ գաբուսընտա, մէրտիվէն վէ սօֆալարտա պէրաի հիւրմէթ տուրմուշ օլան ռուհանի վէ ճիսմանի զէվաթ վէ մէմուրին թարաֆընտան պիլ իսթիգպալ, պիւյիւք սալօնա չըգըլտըզընտա, իքի բաթրիգլէր հազարաթը՝ եէկտիկէրինի զուճազլամըշլար, վէ թարաֆէյն հազրրուն պիրիպիրինէ թագտիմ իտիլտիքտէն սօնրա, սէօզէ պաշլանըպ, Խրիսթիանլըգ մուհապէթի վէ Խրիսթիեան ճէմաաթլարընընն պու մուհապէթ վէ իթիլաֆլարը սաեէսինտէ պիրիպիրինէ տահմա եագլաշմալարը խուսուսընտա պէեանը թէմէննիեաթտա պուլունմըշլար տըր։

Եարըմ սաաթ գատար իմթիատտա իտէն պու սամիսի միւլազաթտան սօնրա, իքի բաթրիգլէր հազարաթը, թէքրար եէկտիկէրինի տէրաղուշ իտիպ, պատէհու Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի՝ ըէֆագաթընտա Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք։ Բաթրիգխանէ գաբուսընտա, մէրտիվէն վէ սօֆալարտա պէրաի հիւրմէթ տուրմուշ օլան ռուհանի վէ ճիսմանի զէվաթ վէ մէմուրին թարաֆընտան պիլ իսթիգպալ, պիւյիւք սալօնա չըգըլտըզընտա, իքի բաթրիգլէր հազարաթը՝ եէկտիկէրինի զուճազլամըշլար, վէ թարաֆէյն հազրրուն պիրիպիրինէ թագտիմ իտիլտիքտէն սօնրա, սէօզէ պաշլանըպ, Խրիսթիանլըգ մուհապէթի վէ Խրիսթիեան ճէմաաթլըրընընն պու մուհապէթ վէ իթիլաֆլարը սաեէսինտէ պիրիպիրինէ տահմա եագլաշմալարը խուսուսընտա պէեանը թէմէննիեաթտա պուլունմըշլար տըր։

Եարըմ սաաթ գատար իմթիատտա իտէն պու սամիսի միւլազաթտան սօնրա, իքի բաթրիգլէր հազարաթը, թէքրար եէկտիկէրինի տէրաղուշ իտիպ, պատէհու Կ-Բաթրիգ ռիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի՝ ըէ-

ֆագաթընտաքի զէվաթ իլէ պիրլիքտէ մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր։

*** Տիւն, ռիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի՝ Ֆէնէրտէն ավտէթ իտէրքէն, Իթալիա վէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէլէրինէ ուղրաեարագ, սիւֆէրա հազարաթընը զիեարէթ իյլէմիշ տիր։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ ՀԱՏԻՍԷՍԻ.— Իքի տէվլէթ պէյնինտէ մուխապէրաթ տէվամ իտիեօր։ Պու ճիհէթլէ հալը հազրը վէխիմ օրմատրգտան պաշգա զաեէթ էնձիյեէթպախշ տըր։ Գրալ Էտվարտ, Բուսիա սէֆիրի իլէ եիրմի տագրզա գատար սամիսի սուրէթտէ միւլազաթընտա, վուգուսաթլարըն քէսպ իթտիկի հալտէն ֆէվգէլատէ մէճնուն օլտուղընը պէեան իթմիշ, վէ միւշքիլաթը վէխիմէ էսնասընտա Զարըն, Ինկիլիզ վէ Բուս ճէմաաթլարընընն սօուգ գանլըլըգլարընը ասլա թէրք իթմէտիքլէրինի, թապիրաթը միւէսսիրէ իլէ թագտիր իյլէմիշ, վէ միւսթագպէլէ պիւյիւք իւմիտլէրի պուլունտըգընը սէօյլէմիշ տիր։

Բուսիա սէֆիրի, պու հատիսէ հազգընտա թանզիմ օլունան մուգավէլէի իպթիտայիյեէնին մատտէլէրինի հավի լայիհայը Ինկիլթէրրա խարիճիէ նէզարէթինէն ալարագ, տէրհալ Բուսիա հիւքիւմէթինէ թէպլիգ իյլէմիշ տիր։ Մէզքիւր մատտէլէր իքի թարաֆտան թատիգ գըլընտըգտան սօնրա, միխթէլիթ զօմիսիոնընը ազալարը թայեին գըլընաճագ տըր։

Թէլէկրաֆլարընը իշարընա կէօրէ, Բարիզտէ խարիճիէ տահրէսինտէ իճթիմա իտէճէք օլան պու զօմիսիօն՝ պիր Ինկիլիզ, պիր Բուս, պիր Ֆրանսըզ վէ պիր Ամէրիգա ամիրալարընտան միրէքքէպ օլաճագ, վէ պիսպիթիւն պիթարաֆ օլան պիր տէվլէթէ մէնսուպ պիր ամիրալ ըիեասէթէ ինթիխապ գըլընաճագ տըր։ Պու զօմիսիօն, մահէլլինէ կիտէրէք, հատիսէի մալիւմէ հագգընտա թահգըգաթ իճրա իթմէք իւզրէ 6 զօմիսէր թայեին իտէճէք տիր։

*** Ախիրէն Լօնտրատա, Ինկիլիզ չէհիր էմինինին վէրտիկի պիր զիեաֆէթտէ, խարիճիէ միւսթէշարը՝ ահվալը հագրբէնին պու կիւնքի հալի, պիր հաֆթա էվվէլքի հալտէն էյի օլտուղընը, ֆագաթ հէր կէօնա էնտիշէնին հէնուզ պէրթարաֆ օլմուշ օլմաըգը պէեան իյլէմիշ տիր։

ՊԱԼԹԻԳ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ.— Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Բուսիա Պալթիգ տօնանմասընընն Գըրմըզը տէնիզտէն կէչտիկի սըրատա, պիթարաֆլըգ գավտիտինէ թէմամիյլէ բիաեէթ իտիլմէսի իչին, պահրը մէզքիւրտէ, Հապէշլիթանտան Պապ էլ Մանտէպ պօղազընընը օ պիր թարաֆընա գատար պուլունան Իթալիա միւսթէմլիքեաթը մէմուրինի մահէլլիեէսինէ թալիմաթը լազըմէյի կէօնտէրմիշ տիր։

*** Պալթիգ տօնանմասընընն Վիկտորիմանընտա պուլունտըզը սըրատա Իսբանիա հիւքիւմէթինին՝ պիր կէօնա զարըշըգլըղա մահէլլ վէրտիրմէմէք իւզրէ իթթիխազ իյլէտիկի բօլիթիգատան տօլայը էճնէպի հիւքիւմէթլէրինին պէեանը թէպրիքեաթ իթտիքլէրինին՝ Իսբանիա պաշ վէքիլ

լի՝ ագտ օլունան պիր մէճլիսի վիւքէլատա պիլտիրմիշ տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՔՈՆԻԱ ՄՈՒՀԱՐԲԷՊԻ. — Ուսմուրն նազարը տիգգաթը, չու էսնատէ, հէր վագրթտան զիեատէ Բօրթ Արթիւրէ տօղրու ատթ օլունմուշ տըր։ Շահօ նէհրի իւզէրինտէ պաշլանան մուհարէպէեէ կէլինճէ, իքի օրտուլար էլան Մուգտէնին իլէրիսինտէ թօքլանմըշլար տըր։ Անճագ մուհիմմ պիր խապէր ալընմաեօր։ Իքի տիւշմէն տախի՝ եազընատա վագը օլաճագ օլան պիւյիւք մուհարէպէ իչին էլան հաղրլանմագտա օլուպ, ֆագաթ հիչ պիրի մուխասէմաթա պաշլամաեօր։ Իքի թարաֆ տախի՝ միդտարճա տիկէրինտէն ֆարիգ պուլունմաեարագ հարէքէթի թէարրուզվէյէ պաշլտարընտա, ֆէվգէլատէ միշքիլաթա ուզրաեաճաղընը անլաեօր։ Ֆիլվագը օն պէշ կիւնտէն պէրի իքի տիւշմէն օրտուսը՝ մէվզիլէրինի՝ մէթէրիալէր, իսթիհքեամլար իլէ թահքիմ իթմէքլէ ուզրաշմագտա տրըլար։ Ֆագաթ հէր հալտէ պիւեիւք պիր մուհարէպէնին վուգուի զէմանը արթըգ կէճիքմէէճէք տիր։ Մարէշալ Օեամա քիւլիեէթլի ասաքիրի մուավինէ ալմըշ, վէ Շահօ նէհրի թարաֆընտա իքի տիւշմէն օրտուսընըն արասընտաքի մէսաֆէ, անճագ 800 մէթրօտան իպարէթի պուլունմըշ տըր։

* Ճաքոնիա իմբէրաթօրընըն եէվմը վէլատէթինէ միւսաադի օլան նոյեմբերին 3ինճիւ կիւնիւ պիւյիւք վէ բարլագ պիր մուզաֆֆէրիեէթ իհրազ իթմէք իւզրէ, Ճաքոնլըլարընը Բօրթ Արթիւրիւն զապթը խուսուսընտա կէօսթէրտիքլէրի սայ ու զայրէթ պաշա չըզմամըշ, վէ անճագ պաղը մուհիմմ իսթիհքեամլար՝ Ճաքոնլըլարընը զապթընա կէչմիշ տիր։ —Բօրթ Արթիւրիւն թէսլիմի եախօտ զապթը վէլէվ մուհագգագ օլսա տախի, տէօրթ պէշ այտան պէրի եիւզ պին նուֆուսատան միւրէքքէպ պիր տիւշմէն օրտուսընը, քիւլլի թէլէֆաթը մուճիպ օլարագ, ֆէվգէլատէ իշղալ իթմէսի վէ եօրմասը՝ տօղրուսը հէր քէսին հայրէթինի ճէլգ իթմիշ, վէ միւհքեմլիկի վէ մէթանէթի նիսպէթինտէ պիր գալէտէն պէքլէնիլէն խըզմէթի ֆագլասըյլա կէօրմիշ օլտուղընտան, թէսլիմ օլսա եախօտ զապթ օլունսա պիլէ, Բօրթ Արթիւր նամը վէ պուգալէյի միւտաֆաա իտէն զահրաման ժէն. Շթէօսէլին վէ տիկէր միւտաֆիլէրին իսիմլէրի թարիխտէ ասլա ունուտուլմամաճաղ տըր։ Զար, պուտէֆա ժէնէրալը միւմիլէյհէ պիր թէլէկրաֆ չէքէրէք, միւտաֆաայը գահրամանէսինտէն տօլայը պէեանը թէպրիքեաթ իթմիշ, վէ քէնտիսինէ պաղը եէնի թալիմաթ կէօնտէրմիշ տիր։ Իշպու թէլէկրաֆնամէ, տօղրուտան տօղրու Բօրթ Արթիւրէ կէօնտէրիլէմէտիկինտէն, հէնուզ ժէնէրալը էլինէ կէչմէմիշ տիր։

ՖՐԱՆՍԱ ՄԷՃԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸ. Զըգան ճումա կիւնիւ Մէճլիսի մէզքիւրատ, օրտուտա զուհուրա կէլէն խիեանէթլէր հագգընտա իրատ օլունան սիւալլերին միւզաքէրէսի օլունուրքէն, պիր թագըմ կիւրիւլթիւլէր վուգուա կէլմիշ տիր։ Մէպուսանտան Մ. Ժօրէս՝ գապինէնին տիւշմէնլէրի՝ ճիւմհուրիեէթին տիւշմէնլէրի օլտուղը ունուտուլմամասընը ճիւմհուրիլէրէ իսթար իթմիշ, վէ հարպիյէ նազրը ժէն. Անարէ՝ քէնտի էմրի ալթընտա պուլունանլար հագգընտա էեալաթ վալիլէրինտէն մալիմաթ ալմասը՝ վազիֆէսի իգթիզասընտան օլտուղընը, ֆագաթ տիկէրլէրի հագգընտա կէչէնտէ մէյտանա չըգարըլան ահվալտէն մալիմաթը օլմասըղընը, վէ վուգուաթ տօղրու չըգար իսէ, մէսուլ օլանլարընը թէէտիպ իտիլէճէքլէրինի պէեան իթմիշ տիր։ Բէյսի վիքէլա Մ. Գօնպ՝ ժէն. Անարէնին իֆատէլէրինի թաստիգ էյլէմիշ տիր։ Վիքէլաի սապզատան Մ. Միլրան՝ գապինէյի շիտտէթլէ մուալէզէ իթտիկի կիպի, Մ. Բիպօ տալսի գապինէեէ գարշը պիր նութգ իրատ էյլէմիշ տիր։ Իճթիմաըն սօնլարընտա Նասիօնալիսթ ֆըրգասընտան Մ. Սիվթօն՝ աեաղա գալգըպ, ժէն. Անարէեէ շիտտէթլէ իքի եումրուգ վուրմուշ, վէ պունըն իւզէրինէ մէճլիստէ ումումի պիր թէլաշ հասըլ օլարագ, ըէյիս՝ միւզաքէրաթը թալթիլէ, վէ բարլամէնթօեը պօշալթմաեա մէճպուր օլմուշ տըր։

Միւզաքէրաթը թէքրար պաշլանմասընտա Մ. Սիվթօն՝ մէճլիստէն մուվազգաթէն թարտ իտիլմիշ տիր։

Մ. Պիէնվընիւ Մարթէնին թէքլիֆի իւզէրինէ, Մէճլիս՝ 38 էքսէրիեէթի գուրա իլէ Գօնպ գապինէսինէ պէեանը էմնիյէթի իթմիշ, վէ կիճէ սաաթ 11-տէ իճթիմա խիթամ պուլմուշ տըր։

* Սօնրատան ալընան խապէրլէրէ նէզարէն, Մ. Սիվթօնըն բարմազընտաքի եիւզիւք՝ հարպիէ նազրընընը եիւզիւնէ տօղ ունտրըը եէրտէ գանը սիեահլաթմըշ օլտուղընտան, նազրը միշարիլէյհ՝ խանէսինտէն չըզմամաեա մէճպուր օլմուշ տըր։ Մէճլիսի մէպուսան ըէիսի՝ պու խուսուստա միւտտաիի ումումիյէ կէօնտէրիկի պիր թահրիրաթտա, Մ. Սիվթօնըն 2 սէնէտէն 3 սէնէեէ գատար մահպուսիեէթէ մահքիմ օլապիլը օլտուղընը պէեան էյլէմիշ տիր։

Մ. Սիվթօն, իսթիճվապընտա, զապիթանընն իթիգատաթը տինիեէլէրի հագգընտա խէֆիէն թէֆթիշաթ վէ թահգըգաթ իճրա իթտիրմէսինտէն վէ քիլիսէեէ կիտէն եախօտ ըէհապին իլէ տօսթլուգ բէյտա իտէն զապիթանը ճէզալանտըրմասընտան վէ թէրֆիի բիւթպէտէն մահրում իթմէսինտէն տօլայը նազրը միշարիլէյհի թահգիր իթմէք իչին թէամմիւտէն (կանխամտածութեամբ) եիւզիւնէ եումրուգլա սիլլէ վուրմուշ օլտուղընը պէեան իթմիշ տիր։

* Տիւն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բէթրէսպուրկ, Վիէննա, Վարշավիա, Քիէվ, Օտէսա, Մոսգուա, Գազան, Գավգասիա վէ Տօն էեալէթլէրի տէվարիի ասքէրիէսինտէքի ասաքիրի իհթիեաթիէ իլէ թապիպլէրին պայրագ ալթընա ճէլպի խուսուսընա պիր նամէի իմբէրաթօրի նէշր օլունմըշ տըր։

* Տիւն կիճէ Բարիզտէն ալընան պիր թէլէկրաֆտա 30,000 Ռուսլարընը շըմալը շարգտան Գօրէայա կիրէրէք, Ճաքոնլարընը խաթթը մուխասէրէսինի պու սուրէթլէ քէսմէյի թէհտիտ իթտիքլէրի իչար իտիլմիշ տիր։

ԲԱԲԱ ՀԱՋԻԹԷԼԷՐԻ. —Միշարիլէյհին, պիր գաչ կիւնտէն պէրի աթըպպանընն թավսիէսի մուճիպինճէ օտասընտան չըգմատըղը, Ռօմատան տիւնքի թարիխլէ ալընան պիր թէլէկրաֆտա պիլտիրիլմիշտիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Շուրաի տէվլէթ Թէմեիզ մահքէմէսի ազալըղը՝ Շուրաի մէզքիւր

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

ՔԻՐԱԼԸԳ ԱԲԱՐԹԸՄԱՆԱՐ

ՇԻՇԼԻՏԷ ԹՐԱՄՎԱԾ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ

Օսման պէյ կազինօսը իբբիսալինտէ

Քիւչիւք վէ պէօյիւք հէր գբթատա սէնէտէ 30 լիրատան 65 լիրայա գատար քիրալըգ աբարթըմանլար սու իլէ պէրապէր,

Պունլար՝ իսթէնիլտիկի վագթ եէքտիկէրինէ պիրլէշտիրիլէպիլիր։

Վէ քեաֆֆէսի տախի բօրեազ վէ լօտօս թարաֆընա նազը օլուպ, քեաֆֆէյի աբարթըմանլարընն օտալարընտա էլէքթրիգ գամբանալարը մէվճուտ տըր։

Քիւչիւք չօճուգլար իչին օյնամագա մախսուս վասի պիր մէյտան պուլունուպ, պու մէյտանտա պէօյիւքլէր տախի նէվ պէ նէվ օյունլար իճրա իտէպիլիրլէր։

Իսթէնիլտիկի վագթ աբարթըմանտան տիշարըյա եօլլաեըպ, պիր սրբարըշ իթտիրմէք իչին, պիրա իւճրէթ պիր սաէմը մախսուս՝ քիրաճըլարընը թահթը էմրինտէ տիր։

Քիրալամագ արզու իտէն զէվաթը քիրամ՝ Անանեան էմլաքը գաբուճըսընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։ 13—36

ՁԷՎԱԼԼԸ ՎԱԼԻՏԷ

Պիսգար՝ Տիուլուֆէէէ եագլաշարագ, ալչագ սէտա իլէ,

— Պու սաաթտա պուրատան կէչէն քիմ օլապիլիր, տէտի։

Տիուլուֆէ.— Պիլմէմ. քէօյլիւլէրտէն հիչ պիրի պէօյլէ պիր կիճէտէ պօղազլարա կէլմէէ ճէսարէթ իտէմէղ։

— Քիմ օլտուղընը անլամագ իսթէրիմ. ֆէնէրի եագ։

Տիուլուֆէ, Պիսգարա, եազըլմըշ պիր խըրսըզ ֆէնէրի վէրտի։

Ասըմ եազլաշըեօրտու։

Պիսգար՝ եօլուն օ պիր թարաֆընա չէքիլիպ, գանանըն ալթընտա չէօմէլտի, վէ Տիուլուֆէէէ տէ, քէնտիսի կիպի եաբմասընը էմր իյլէտիքտէն սօնրա,

— Եէրինտէն գըմըլտանմաեաճագսըն, պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէեէճէքսին. եօգտա օէնի մանվ իտէրիմ, տէտի։

Տիուլուֆէ, — Անլատըմ, տէյի ճէվապ վէրտի։

Պիսգար, ճէպինտէն պիր թապանճա չըգարըպ, թէթիկինի հաղըրլատը։

Պօղազլարտան կիթմէքտէ օլան վէ օգուանլարըմըզճա չիւպհէսիզ թանրըմըշ պուլունան Ժագ իսէ, սիւրթլէ եօլունա տէվամ իտիեօրաը։ Վագթընտա եէթիշմէք իչին հէնուզ իքի սաաթը օլտուղընտան, Լամալույը մէսուլիեէթտէն գուրթարաճաղընա վէ վատընտա պուլունաճաղընա էմին իտի։ Տիկէր թարաֆտան, էօթէտէ, զուլիպէ իչինտէ կէչմիշ զէմանընը, սատէթինի, միւսթագպէլինի վէ իւմիտինի թէրք իթմիշ օլտուղը ճիհէթլէ, քէնտիսինի իլէրիեէ տօղրու ճէլպ իտէն նամուս տույղըսընա գարշը գօեարագ, վատընը իճրա իտէմէեէճէկինտէն գօրգուեօրտը։ Քիւչիւք պիր չօճուղընը էլի, էլպիսէսինէ սարըլմըշ օլուպ, քէնտիսինի գօյվէրմէտիկինի զանն իտիեօրաը։

Իմտի գօշմաեա պաշլատը։

Նակեահ Ժագ, — Պիսգարընն պուլունտուղը մահէլլատէն պիր գաչ մէթրօ ուզագտան կէչէրքէն, — եիւզիւնէ գարշը պիր ըշըգ քարլատը։

Ժագ, թէաճճիւպանէ ըէֆը սէտա իթտի։ Այնի վագըթտա, պիր սէտանընն թահգիրամիզ պիր թէլէֆֆիւզ իլէ,

— Օ՛ տուր, Ժագ տը Գօսթէպէլ տիր. ա՜հ, տիմէք ինթիգամըմ միւքէմմէլ օլտու, տէտիկի իչիտիլտի։

— Քի՞մ տիր օ, տէյի պաղըրտը Ժագ։

— Պէն իմ։

Պէօյլէ տիեէրէք, Պիսգար, իլէրիեէ տօղրու եիւրիւտիւ, վէ թապանճասընը ապթէլէմմէքլէ, Ժագ, գօլլարընը աչըպ պօյլու պօեունա եէրէ սէրիլտի։

Պիսգար.— Սըրա չիմտի տիլպէր Մարի տը Մօվիէեէ կէլտի... քէտերտէն սօնրա էվլատը...

Տիուլուֆէ, տէհչէթ իչինտէ օլարագ, Պիսգարընն արգասընտան կիթտի։

7

Պիչարէ գատընը՝ թապանճա սէսինի իչիթտիկինտէ, գալպինտէն վուրուլմուշճասընա միւթէէսսիր օլտու։

Ժագը թէհտիտ իտէր եէնի պիր մուխթարա մէվճուտ օլտուղընը պիր հիսսի թապիի իլէ անլամըշ իտի։

Աճապա զընտանտան ֆիրար իտէլիտէն պէրի թէագիպ օլունարագ, նիհաեէթ թուրթուլմուշ մու իտի։ Իչթէ պու պիր տէհչէթլի սէպէպի իզթիրաղ օլմաղէ,

— Պէրթրա՛տ, պանա կէլ. գալգմագ, կիյինմէք վէ կիթմէք իսթէրիմ, տէյի նիտա իթտի։

— Սիւպհա՜ն Ալլահ. սէվկիլի գըզըմ, պու միւմքի՞ն մի տիր, տէտի իհթիեար սիւտանա. պուլունտուղընըզ չու զայիֆ հալինիզտէ հէր կէօնա չիտտէթլի պիր հարէքէթ սիզէ մէն իտիլմիշ տիր։

— Էօլսէմ տէ վազիֆէ իթմէմ. հիչ օլմազսա անը գուրթարմաեա թէէպպիւս իթմիշ օլուրում։

Զէվալլը գատըն, նէֆէս ալամաեարագ, աեագլարընը, խալը տէյի գուլլանըլան ատի վէ էսկի հասըր իւզէրինէ գօեուպ,

— Զաքո՛ւգ, Պէ՛րթրատ, պանա պիր ֆիսթան, պիր մանթօ վէր, տէտի։

— Ֆագաթ նէ՞րէեէ կիթմէք իսթէեօրսունուզ։

— Պիլմիրմիեիմ։ Պիր աղ էվվէլ Օլիուլ պօղազլարընտա պիր թապանճա աթըլտը։ օրաեա կիտէճէյիմ։

— Պէլքի պիր կէօմրիւք գաչագճըսը տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Պու կիւն Ռամազան պայլատըզը ճիհէթլէ, պու ագչամ Սատրազամ, Շէյխ իւլ Իսլամ վէ սաիր վիւքէլա հազարաթը Մապէյնի Հիւմաեունա ագիմէթլէ, իֆթարը սէնիէտէ պուլունաճագլար, վէ արզը թէրիքեաթ վէ ուպուտիեէթ իտէճէքլէր տիր։

—Տիւն, սաիր սէնէլէր կիպի չէհրիմիզ Իսլամ ֆուգարասընա թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն հէր տիւրլիւ էրզագ իհսան պույրուլմուշ տըր։ — Տէրիսաաթէթէ պուլունան ասաքիրի Շահանէ թապուրլարը, Ռամազան էնսասընտա սըրա իլէ Եըլտըզ սէրայը ալիսինէ իֆթարա կիտէճէքլէր տիր։ — Զապիթան վէ ասաքիրի Շահանէէ պիրէր այըգ մաալարը նիսպէթինէ աթիէյի սէնիէ իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Պու կիւն, Ինկիլթէրրա գրալընըն եէվմը վէլաէթինէ միւասաբի օլուզընան, էօյլէյին Օսմանը գարաղոլ սէֆինէսինէն պէր միւթատ թօբլար աթըլմըշ տըր։

—Ճումա իրթէսի սապահը Ալմանիա սէֆիրի՝ Խարիճիէ նազիրը հազրէթլէրինին գօնաղընա պիլ ազիմէ միւլագաթ իթմիշ, վէ էօյլէտէն սօնրա Պապը Ալիտէ Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Ֆրանսա սէֆիրի՝ չրգան բազար իրթէսի կիւնիւ պաշ թէրճէմանը իլէ պիրլիքտէ Սատրազամ, Խարիճիէ նազիրը վէ միւսթէշարը հազարաթընը զիեարէթ իթմիշ տիր։

—Ռումէլիի Շարգինին սեպա. այլըզը թէմամէն մէրճիինէ թէկիտիէ օլունմըշ տըր։

—Ֆաթսա մալ միւտիրի՝ Հիճազ տէմիր եօլու իսանէլէրինտէն 4000 ղր. ը, վէ թէճհիզաթը ասքէրիէ հասըլաթընտան 15000 ղր. ը սաիր մագսէտէ գուլլանըզը իչին Մալիէ գօմիսիօնը գարարը վէ իրատէի սէնիէ իլէ տէրտսաթ վէ թէվզըֆ իտիմիշ տիր։ Պու բարալար քէնտիսինտէն եախատ քէֆիլինտէն ալընաճագ, էկէր քէֆիլի միւգթէտիր տէյիլ իսէ, քէնտիսինին էմվալը մէնգուլէ վէ ղայրը մէնգուլէսի, էմսալինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ սաթըլարագ, պօրճունա մանսուպ իտիլէճէք տիր։

—Իզմիրտէ արասըրա զուհուր իտէն եումուրճագ իլլէթինին սէպէպլէրինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ պա իրատէի սէնիէ մահէլինէ կիտէճէք օլան սըհհիէ գօմիսիօնը, քիմեակիրի հազրէթի Շէհրիեարի Պոնկովսքի բաշանը բիեասէթի ալթընտա օլմագ իւզրէ, միդրօպօլօժի մուալիմի Արիսթիտի բաշա, Տր. Ալի Բիւշտի բաշա վէ միրալայ Տր. Թէվֆիգ Վահիտ պէյէն միւրէքքէպ օլարագ թէշքիլ օլունմուշ տըր։ Եօլ մէսարիֆի վէրիլմիշ օլտուզընտան, գօմիսիօն եազընտա Իզմիրէ կիտէճէք տիր։

—Սաաթը թիւճճարընտան Զենոբ էֆ. Մերճան, ճումա իրթէսի ագչամը աթ իլէ Օրթաքէօյտէ խանէսինէ կիտէր իքէն, Տօլմապաղչէ թարաֆընտա պէյկիր իւրքերէք միւմաիլէյին աչաղրեա աթմըշ, վէ պաչը պիր թաչա թէսաուիֆլէ ֆէնա սուրէթտէ եարըլըպ սոգագտա գալմըշ, վէ քէնտիսինի գանլար իչինէ կէօրէնէլէր թարաֆընտան գալտրրըլարագ, արապա իլէ Ալթընճը տարէ խասթահանէսինէ նազլ իտիլիպ, եէտինէքի էվրագտան քիմ օլտուղը անլաշըլարագ, քէյֆիեէթ ֆամիլեասընա խապէր վէրիլմիշ, վէ ղէվճէսի խասթահանէեէ կէլմիշ իսէ տէ, պիչարէ՝ սէօզ սէօյլէմէկէ միւգթէտիր օլմատըզընտան, գազանըն վուգուր հագգընտա թաֆսիլաթ ալընամամըշ, վէ օրատան Ս. Ցակոբ խասթահանէսինէ նազլ օլունմուշ տըր։ Հէր իքի խասթահանէտէ տախի իտիլէն միւտավաթ քեար իթմէեպ, պիչարէ տիւն թէսլիմի բուհ իթմիշ տիր։ Ճէնազէ ալայը եարըն, սաաթ 4 1)2 տա, Ս. Ցակոբ մատուռընտա իճրա իտիլէճէք տիր։

Զենոբ էֆ. Մերճան՝ միւթէվէֆա Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Մերճանըն պիրատէրզատէսի վէ հէնուզ 35 եաչլարընտա միւթէհիւլ պիր կէնճ օլուպ, զէվճէսի իլէ իւչ եէթիմ չօճուգ պրագմըշ տըր։

Պու սրբէթլէ վէֆաթը՝ ֆէվգէլատէ չայեանը թէկսսիֆ օլուպ, միւքէտտէր վալիտէսի իլէ զէվճէսինէ վէ էվլատ ու ազրապասընա ճէնազը Հագգտան սապրը ճէմիլ թէմէնին իյլէրիզ։

—Գարատէնիզտէ էլան ֆուրթունա տէվամ իտիւօր։ Ճիյտէ թարաֆընտա իքի Օսմանը եէլքէն կէմիսի զարգ օլմուշ վէ թայֆա վէ եօլճու 18 քիշի պաթմըշ տըր։

—Հոկտ. 18էն 25է գատար չէհրիմզտէ 233 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Վան վիլայէթինտէ Շատախ նահիէսինէ պիր քէօմիւր մատէնի զուհուր իյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ եումուրճաղա թութուլմուշ օլան իքի քիշի քէսպի իֆագաթ իթմիշ, վէ եէնիտէն տիկէր վուգուաթ օլմամըշ տըր։

—Հոկտ. 17տէ, Այտըն վիլայէթինին Աչին նահիէսինտէ պիր չօղ գաչաղճըլար 5000 օզգա թիւթիւն գաչըրրքէն տէրտսաթ իտիրմիշլէր տիր։

—Իսկիւտարտա Սէլամսըզտա էֆթիկ իսմինտէ պիր էրմէնի գարբսը խանէսինտէ մագթուլէն պուլունմըշ տըր։ Զապըթաճա թահգըգաթ իճրա օլունուեօր։

—Տիւն սապահ Պէյօղլունտա իլմատաղընտա, մահէլլի սաքինլէրինտէն պիր Ի. բանլընընն պօղուրմուշ օլարագ նաչը պուլունմուշ տըր։ Զապրթաճա թահգըգաթա պաչլանմըշ տըր։

ՎԻԵՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԲԱՆԿԱԼԹԻՏԷ

48 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷԻ ՏԻՎՐԻԷ

Մէ՛ԹԹէՊԻՄԻԶ 1904 սեպտեմ. 1/14տէ քիւչատ օլունաճագ տըր։

Մէ՛ԹԹէՊԻՄԻԶՏԷ՝ ինթրեեաճաթը հազրլէ թէվֆիզէն թանզիմ օլունմըշ չիմտիքի իքինճի տէրէճէ մէքթէպլէր (école secondaire moderne Réalschule) բրօկրամը թաթպիզ վէ իճրա օլունուր։

ԷԼՍԻՆԷ.— Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, ֆրանսըզճա, ալմանճա, ինկիլիզճէ։

ԻԼՈՒՄ.— Մաթէմաթիք, չիմի, թարիխի թապիի, թարիխ (պունլար ֆրանսըզ վէ ալման լիսանլարըյլա թէտրիս օլունուր)։ Ճօղրաֆիաի թիւճճարի, իլմը հիսապ, միւքեաթէպէ (ալմանճա, ֆրանսըզճա վէ ինկիլիզճէ)։

ՄՈՒԱԼԻՄԼԷՐ.— Տախիլի վէ խարիճի 20 գատար մուալիմլէր իճրաի թէտրիսաթ իտէճէքլէր տիր։

Եէնի կէլէճէք չակիրտան օգոստ. 16տան իթիբարէն գապուլ օլունմաեա իպթիտար օլունաճագ տըր։

Միւտիրի մէքթէպ
Հ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ծ. Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ
18—20

ՄԱՔՊԱՆԱՄԸԶ ԻԼԱՆԸ

Մաթպանամըզտա, էրմէնիճէ, թիւրքճէ, ֆրանսըզճա քիթապ, բիսալէ, պէեանանամէ վէ հէր տիւրլիւ իլանաթ իլէ, տիւլիւն վէ ճէնազէ պիլէթլէրի, բօլիցա, գարթ ա՝ատրէս վէ հէր լիսանտան գարթ տը վիզիթլէր վէ սաիրէ թապ օլունուր։ Սիբարըշաթըն մաթլուպ սուրէթտէ իճրասը իչին իհթիմամ վէ տիգգաթ էքսիք օլմայըպ, վազթ ու զէմանըյլա տա թէսլիմ իտիլիր։

Մաթպանամըզ, կիճէ սապահա գատար վէ բազար վէ եօրթու կիւնլէրի տախմա չարգ տըր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղ.	Բր.
Թէվֆիտ իտիլմիշ Էսֆ. ումումի	93	18—
Ռումէլի չըմէնտաֆէրի ֆր.	125	12—
Թանվիլաթը միւմթազէ Օսմ.	501	
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը	588	
Տէվլէթի Սլիէ Բէմի	385	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	5
Բէմի ապսիսնու	15	18
Տէրիս. Թրամվայ զուբ.	6	2—
» » թանվ ֆր.	494	
Տէրիսաաթէթ Բրիթըմ	520	

ԱԳՉԷՆԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ.-տան	Ղ.	Բր
Պէեազ մէճիտիէ ֆարզը	108	1
Մէթալիք	103	5
Բօլ	89	30
Ֆրանսիզ ալթանը	87	23
Ինկիլիզ լիրասը	110	4
Դրամիյ	51	5
Գարպոն զայմէսի	8	4

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

— Խայր, պօշ եէրէ պէնի թէէմին իթմէյէ չալըշմա՝ կիտէճէյիմ... կիտէճէյիմ...

Մարի, վագաա աեագտա տուրմաեա զայրէթ իտիեօրտու իսէ տէ, սալլանըեօրտը. սօուգ պիր թէր՝ գուլագ թօզլարընը իհաթա իթմիշ օլուպ, պաչը տէօնմէէ պաչլամըշ իտի։

Պէրթրատ՝ մէզպուրէյի թութմուշ իտի։

Մարի, նիհաեէթ ուզուն պիր մանթօեա սարըլտը։

Պէրթրատ.— Ֆագաթ չօճուղը նէ՞ եաքաճաղըզ։

Մարի.— Սէն պուրատա տէյի՛լմիսին. միւտաֆաա իտէրսին... օնա պիր ֆէնալըգ օլմամասը իչին, սէն քէնտինի ֆէտա իյլէրսին։

— Լաքին պէն իհթիեարըմ, զսյլիֆիմ. նէ՞ եաբապիլիրիմ։

Մարի, էլլէրինի պիւքիւպ տուրուեօրտը. չիւնքի պիր թարաֆտան սաիգալ մուհապպէթլէ ժագըն եանընա կիթմէք իսթէսիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան վաղիֆէսի՝ չօճուղընըն եանընտա գալմասընը իճապ իթմիրմէքտէ իտի։

Նակահ Պէրթրատ, սարսըլարագ,

— Տինլէյինիզ, տէտի։

Մարի, պիր չէյ անլաեամաեարագ, սիւտանաեա պագտըզընտան, Պէրթրատ,

— Իչիթմինի՞զ մի, տէյի սորտու։

— Նէյի՞. սահիհէն հիչ պիր չէյ պիլմէեորում. ատէթա եաշամաեորում։

— Խայր, եանըլմաեորում... սոգագտան պիր աեագ սէսի իշիտիեորում։

Մարի, պաղըրարագ, — Ահ, էկէր օ օլսա... էվվէթ, օ տըր, էկերի կէլիեոր... խասիմլէրինտէն գուրթուլմուշ տըր... ֆագաթ պէյքի եարալը տըր... տէտի։

— Քէնտինիզի թէսկին իտին. պէն գարշըլամաեա կիտիեորում... լաքին գուվվէթլիճէ ատըմ ալըեոր. խայր, եարալը տէյիլ տիր։

— Հա՛յտէ, Պէրթրատ, հա՛յտէ. պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի էօլէճէյիմ։

Ինթիեար սիւտանա գաբուեա գոչուպ աչտը։ Պատէհու էվ իլէ սօգաղըն արաբընտաքի քիւչիւք պաղչէյէն կէչէրէք, գարանլըգտա էլլէրինի ուզաթաբզը հալտէ իլէրլէյտի։

Սիւտանա՝ պիրտէն պիրէ պօղազընը գավրանտըզընը հիսս իթմէքլէ, պօղուգ վէ քէսիք պիր սէս չըգարարագ, սարսըլտը. ֆագաթ Տիուլուքէ, գուվվէթլի գիրի, Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարը, Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի վէ սաիր զէվաթ տախի հազրը պուլունմուշլար տըր։

—Տիւեունը ումումիէ մէճլիսի իտարէ րէիսի գօմանտան Պէրժէ տախի՝ Սէրքըը տ'Օրիանտա Ֆրանսա սէֆիրինին չէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պունտա Օսմանը պանգասը միւտիրի ումումիսի իլէ սաիր զէվաթ տախի հազրը պուլունմըշլար տըր։

—Իչէրլէրաէն հուպուպաթը նազլինի գօլայլաթմագ իւզրէ Գօնիա-Էրէյլի խաթթընա կէօթիւրէն չօսէ եօլլարըն սէրիան թամիրի իչին Տախիլիէ նէզարէթինտէն մէմուրիյնի ատէսինէ էվամիրի լազըմէ վէրիլմիշ տիր։

—Մէզքիւբ խաթթըն նազլիէ թարիֆալարընը թէտգիգ իթմէքիւզրէ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ օլունմըշ տըր։

—Էթլէրի եէնմէյէ սալին օլմաեան, ֆագաթ պիր թաղըմ մուզիրը պէօճէքլէրի թէլէֆ իթմէքլէ, զիրաաթա ֆայտէլէրի պուլունան քիւչիւք գուչլարըն էօքսէ իլէ թութուլմասը եատագ օլտուղը՝ ըէսմէն իլան իտիլմիշ տիր։

—Մաէլմէնունիէ խապէր ալարըզմըզա կէօրէ, պիր զաչ կիւնտէն պէրի նամիզաճ օլան Մաթպուաթ միւտիրի Հըֆզի պէյ էֆ. հազրէթլէրի թէմամիյլէ քէսպի աֆիեէթ իթմէքլէ, մագամը մէմուրիեէթինէ տէվամէ պաչլամըշ տըր։

—Ռումէլիի Շարգինին սեպա. այլըզը թէմամէն մէրճիինէ թէկիտիէ օլունմըշ տըր։

—Ֆաթսա մալ միւտիրի՝ Հիճազ տէմիր եօլու իսանէլէրինտէն 4000 ղր. ը, վէ թէճհիզաթը ասքէրիէ հասըլաթընտան 15000 ղր. ը սաիր մագսէտէ գուլլանըզը իչին Մալիէ գօմիսիօնը գարարը վէ իրատէի սէնիէ իլէ տէրտսաթ վէ թէվզըֆ իտիմիշ տիր։ Պու բարալար քէնտիսինտէն եախատ քէֆիլինտէն ալընաճագ, էկէր քէֆիլի միւգթէտիր տէյիլ իսէ, քէնտիսինին էմվալը մէնգուլէ վէ ղայրը մէնգուլէսի, էմսալինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ սաթըլարագ, պօրճունա մանսուպ իտիլէճէք տիր։

—Իզմիրտէ արասըրա զուհուր իտէն եումուրճագ իլլէթինին սէպէպլէրինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ պա իրատէի սէնիէ մահէլինէ կիտէճէք օլան սըհհիէ գօմիսիօնը, քիմեակիրի հազրէթի Շէհրիեարի Պոնկովսքի բաշանը բիեասէթի ալթընտա օլմագ իւզրէ, միդրօպօլօժի մուալիմի Արիսթիտի բաշա, Տր. Ալի Բիւշտի բաշա վէ միրալայ Տր. Թէվֆիգ Վահիտ պէյէն միւրէքքէպ օլարագ թէշքիլ օլունմուշ տըր։ Եօլ մէսարիֆի վէրիլմիշ օլտուզընտան, գօմիսիօն եազընտա Իզմիրէ կիտէճէք տիր։

—Սաաթը թիւճճարընտան Զենոբ էֆ. Մերճան, ճումա իրթէսի ագչամը աթ իլէ Օրթաքէօյտէ խանէսինէ կիտէր իքէն, Տօլմապաղչէ թարաֆընտա պէյկիր իւրքերէք միւմաիլէյին աչաղրեա աթմըշ, վէ պաչը պիր թաչա թէսաուիֆլէ ֆէնա սուրէթտէ եարըլըպ սոգագտա գալմըշ, վէ քէնտիսինի գանլար իչինէ կէօրէնէլէր թարաֆընտան գալտրրըլարագ, արապա իլէ Ալթընճը տարէ խասթահանէսինէ նազլ իտիլիպ, եէտինէքի էվրագտան քիմ օլտուղը անլաշըլարագ, քէյֆիեէթ ֆամիլեասընա խապէր վէրիլմիշ, վէ զէվճէսի խասթահանէեէ կէլմիշ իսէ տէ, պիչարէ՝ սէօզ սէօյլէմէկէ միւգթէտիր օլմատըզընտան, գազանըն վուգուր հագգընտա թաֆսիլաթ ալընամամըշ, վէ օրատան Ս. Ցակոբ խասթահանէսինէ նազլ օլունմուշ տըր։ Հէր իքի խասթահանէտէ տախի իտիլէն միւտավաթ քեար իթմէեպ, պիչարէ տիւն թէսլիմի բուհ իթմիշ տիր։ Ճէնազէ ալայը եարըն, սաաթ 4 1)2 տա, Ս. Ցակոբ մատուռընտա իճրա իտիլէճէք տիր։

Զենոբ էֆ. Մերճան՝ միւթէվէֆա Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Մերճանըն պիրատէրզատէսի վէ հէնուզ 35 եաչլարընտա միւթէհիւլ պիր կէնճ օլուպ, զէվճէսի իլէ իւչ եէթիմ չօճուգ պրագմըշ տըր։

Պու սրբէթլէ վէֆաթը՝ ֆէվգէլատէ չայեանը թէկսսիֆ օլուպ, միւքէտտէր վալիտէսի իլէ զէվճէսինէ վէ էվլատ ու ազրապասընա ճէնազը Հագգտան սապրը ճէմիլ թէմէնին իյլէրիզ։

—Գարատէնիզտէ էլան ֆուրթունա տէվամ իտիւօր։ Ճիյտէ թարաֆընտա իքի Օսմանը եէլքէն կէմիսի զարգ օլմուշ վէ թայֆա վէ եօլճու 18 քիշի պաթմըշ տըր։

—Հոկտ. 18տէն 25է գատար չէհրիմզտէ 233 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Վան վիլայէթինտէ Շատախ նահիէսինտէ պիր քէօմիւր մատէնի զուհուր իյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ եումուրճաղա թութուլմուշ օլան իքի քիշի քէսպի իֆագաթ իթմիշ, վէ եէնիտէն տիկէր վուգուաթ օլմամըշ տըր։

—Հոկտ. 17տէ, Այտըն վիլայէթինին Աչին նահիէսինտէ պիր չօղ գաչաղճըլար 5000 օզգա թիւթիւն գաչըրրքէն տէրտսաթ իտիրմիշլէր տիր։

—Իսկիւտարտա Սէլամսըզտա էֆթիկ իսմինտէ պիր էրմէնի գարբսը խանէսինտէ մագթուլէն պուլունմըշ տըր։ Զապրթաճա թահգըգաթ իճրա օլունուեօր։

—Տիւն սապահ Պէյօղլունտա իլմատաղընտա, մահէլլի սաքինլէրինտէն պիր Ի. բանլընընն պօղուրմուշ օլարագ նաչը պուլունմուշ տըր։ Զապրթաճա թահգըգաթա պաչլանմըշ տըր։

— Խայր, պօշ եէրէ պէնի թէէմին իթմէյէ չալըշմա՝ կիտէճէյիմ... կիտէճէյիմ...

Մարի, վագաա աեագտա տուրմաեա զայրէթ իտիեօրտու իսէ տէ, սալլանըեօրտը. սօուգ պիր թէր՝ գուլագ թօզլարընը իհաթա իթմիշ օլուպ, պաչը տէօնմէէ պաչլամըշ իտի։

Պէրթրատ՝ մէզպուրէյի թութմուշ իտի։

Մարի, նիհաեէթ ուզուն պիր մանթօեա սարըլտը։

Պէրթրատ.— Ֆագաթ չօճուղը նէ՞ եաքաճաղըզ։

Մարի.— Սէն պուրատա տէյի՛լմիսին. միւտաֆաա իտէրսին... օնա պիր ֆէնալըգ օլմամասը իչին, սէն քէնտինի ֆէտա իյլէրսին։

— Լաքին պէն իհթիեարըմ, զսյլիֆիմ. նէ՞ եաբապիլիրիմ։

Մարի, էլլէրինի պիւքիւպ տուրուեօրտը. չիւնքի պիր թարաֆտան սաիգալ մուհապպէթլէ ժագըն եանընա կիթմէք իսթէսիկի հալտէ, տիկէր թարաֆտան վաղիֆէսի՝ չօճուղընըն եանընտա գալմասընը իճապ իթմիրմէքտէ իտի։

Նակահ Պէրթրատ, սարսըլարագ,

— Տինլէյինիզ, տէտի։

Մարի, պիր չէյ անլաեամաեարագ, սիւտանաեա պագտըզընտան, Պէրթրատ,

— Իչիթմինի՞զ մի, տէյի սորտու։

— Նէյի՞. սահիհէն հիչ պիր չէյ պիլմէեորում. ատէթա եաշամաեորում։

— Խայր, եանըլմաեորում... սոգագտան պիր աեագ սէսի իշիտիեորում։

Մարի, պաղըրարագ, — Ահ, էկէր օ օլսա... էվվէթ, օ տըր, էկերի կէլիեոր... խասիմլէրինտէն գուրթուլմուշ տըր... ֆագաթ պէյքի եարալը տըր... տէտի։

— Քէնտինիզի թէսկին իտին. պէն գարշըլամաեա կիտիեորում... լաքին գուվվէթլիճէ ատըմ ալըեոր. խայր, եարալը տէյիլ տիր։

— Հա՛յտէ, Պէրթրատ, հա՛յտէ. պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի էօլէճէյիմ։

Ինթիեար սիւտանա գաբուեա գոչուպ աչտը։ Պատէհու էվ իլէ սօգաղըն արաբընտաքի քիւչիւք պաղչէյէն կէչէրէք, գարանլըգտա էլլէրինի ուզաթաբզը հալտէ իլէրլէյտի։

Սիւտանա՝ պիրտէն պիրէ պօղազընը գավրանտըզընը հիսս իթմէքլէ, պօղուգ վէ քէսիք պիր սէս չըգարարագ, սարսըլտը. ֆագաթ Տիուլուքէ, գուվվէթլի գիրի, Ֆրանսա սէֆարէթի միւսթէշարը, Օսմ. պանգասը միւտիրի ումումիսի վէ սաիր զէվաթ տախի հազրը պուլունմուշլար տըր։

—Տիւեունը ումումիէ մէճլիսի իտարէ րէիսի գօմանտան Պէրժէ տախի՝ Սէրքըը տ'Օրիանտա Ֆրանսա սէֆիրինին չէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պունտա Օսմանը պանգասը միւտիրի ումումիսի իլէ սաիր զէվաթ տախի հազրը պուլունմըշլար տըր։

—Իչէրլէրաէն հուպուպաթը նազլինի գօլայլաթմագ իւզրէ Գօնիա-Էրէյլի խաթթընա կէօթիւրէն չօսէ եօլլարըն սէրիան թամիրի իչին Տախիլիէ նէզարէթինտէն մէմուրիյնի ատէսինէ էվամիրի լազըմէ վէրիլմիշ տիր։

—Մէզքիւբ խաթթըն նազլիէ թարիֆալարընը թէտգիգ իթմէքիւզրէ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինտէ պիր գօմիսիօնը մախսուս թէշքիլ օլունմըշ տըր։

—Էթլէրի եէնմէյէ սալին օլմաեան, ֆագաթ պիր թաղըմ մուզիրը պէօճէքլէրի թէլէֆ իթմէքլէ, զիրաաթա ֆայտէլէրի պուլունան քիւչիւք գուչլարըն էօքսէ իլէ թութուլմասը եատագ օլտուղը՝ ըէսմէն իլան իտիլմիշ տիր։

—Մաէլմէնունիէ խապէր ալարըզմըզա կէօրէ, պիր զաչ կիւնտէն պէրի նամիզաճ օլան Մաթպուաթ միւտիրի Հըֆզի պէյ էֆ. հազրէթլէրի թէմամիյլէ քէսպի աֆիեէթ իթմէքլէ, մագամը մէմուրիեէթինէ տէվամէ պաչլամըշ տըր։

—Ռումէլիի Շարգինին սեպա. այլըզը թէմամէն մէրճիինէ թէկիտիէ օլունմըշ տըր։

—Ֆաթսա մալ միւտիրի՝ Հիճազ տէմիր եօլու իսանէլէրինտէն 4000 ղր. ը, վէ թէճհիզաթը ասքէրիէ հասըլաթընտան 15000 ղր. ը սաիր մագսէտէ գուլլանըզը իչին Մալիէ գօմիսիօնը գարարը վէ իրատէի սէնիէ իլէ տէրտսաթ վէ թէվզըֆ իտիմիշ տիր։ Պու բարալար քէնտիսինտէն եախատ քէֆիլինտէն ալընաճագ, էկէր քէֆիլի միւգթէտիր տէյիլ իսէ, քէնտիսինին էմվալը մէնգուլէ վէ ղայրը մէնգուլէսի, էմսալինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ սաթըլարագ, պօրճունա մանսուպ իտիլէճէք տիր։

—Իզմիրտէ արասըրա զուհուր իտէն եումուրճագ իլլէթինին սէպէպլէրինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ պա իրատէի սէնիէ մահէլինէ կիտէճէք օլան սըհհիէ գօմիսիօնը, քիմեակիրի հազրէթի Շէհրիեարի Պոնկովսքի բաշանը բիեասէթի ալթընտա օլմագ իւզրէ, միդրօպօլօժի մուալիմի Արիսթիտի բաշա, Տր. Ալի Բիւշտի բաշա վէ միրալայ Տր. Թէվֆիգ Վահիտ պէյէն միւրէքքէպ օլարագ թէշքիլ օլունմուշ տըր։ Եօլ մէսարիֆի վէրիլմիշ օլտուզընտան, գօմիսիօն եազընտա Իզմիրէ կիտէճէք տիր։

—Սաաթը թիւճճարընտան Զենոբ էֆ. Մերճան, ճումա իրթէսի ագչամը աթ իլէ Օրթաքէօյտէ խանէսինէ կիտէր իքէն, Տօլմապաղչէ թարաֆընտա պէյկիր իւրքերէք միւմաիլէյին աչաղրեա աթմըշ, վէ պաչը պիր թաչա թէսաուիֆլէ ֆէնա սուրէթտէ եարըլըպ սոգագտա գալմըշ, վէ քէնտիսինի գանլար իչինէ կէօրէնէլէր թարաֆընտան գալտրրըլարագ, արապա իլէ Ալթընճը տարէ խասթահանէսինէ նազլ իտիլիպ, եէտինէքի էվրագտան քիմ օլտուղը անլաշըլարագ, քէյֆիեէթ ֆամիլեասընա խապէր վէրիլմիշ, վէ զէվճէսի խասթահանէեէ կէլմիշ իսէ տէ, պիչարէ՝ սէօզ սէօյլէմէկէ միւգթէտիր օլմատըզընտան, գազանըն վուգուր հագգընտա թաֆսիլաթ ալընամամըշ, վէ օրատան Ս. Ցակոբ խասթահանէսինէ նազլ օլունմուշ տըր։ Հէր իքի խասթահանէտէ տախի իտիլէն միւտավաթ քեար իթմէեպ, պիչարէ տիւն թէսլիմի բուհ իթմիշ տիր։ Ճէնազէ ալայը եարըն, սաաթ 4 1)2 տա, Ս. Ցակոբ մատուռընտա իճրա իտիլէճէք տիր։

Զենոբ էֆ. Մերճան՝ միւթէվէֆա Հ. Գրիգորիս Ծ. Վ. Մերճանըն պիրատէրզատէսի վէ հէնուզ 35 եաչլարընտա միւթէհիւլ պիր կէնճ օլուպ, զէվճէսի իլէ իւչ եէթիմ չօճուգ պրագմըշ տըր։

Պու սրբէթլէ վէֆաթը՝ ֆէվգէլատէ չայեանը թէկսսիֆ օլուպ, միւքէտտէր վալիտէսի իլէ զէվճէսինէ վէ էվլատ ու ազրապասընա ճէնազը Հագգտան սապրը ճէմիլ թէմէնին իյլէրիզ։

—Գարատէնիզտէ էլան ֆուրթունա տէվամ իտիւօր։ Ճիյտէ թարաֆընտա իքի Օսմանը եէլքէն կէմիսի զարգ օլմուշ վէ թայֆա վէ եօլճու 18 քիշի պաթմըշ տըր։

—Հոկտ. 18տէն 25է գատար չէհրիմզտէ 233 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Վան վիլայէթինտէ Շատախ նահիէսինտէ պիր քէօմիւր մատէնի զուհուր իյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ եումուրճաղա թութուլմուշ օլան իքի քիշի քէսպի իֆագաթ իթմիշ, վէ եէնիտէն տիկէր վուգուաթ օլմամըշ տըր։

—Հոկտ. 17տէ, Այտըն վիլայէթինին Աչին նահիէսինտէ պիր չօղ գաչաղճըլար 5000 օզգա թիւթիւն գաչըրրքէն տէրտսաթ իտիրմիշլէր տիր։

—Իսկիւտարտա Սէլամսըզտա էֆթիկ իսմինտէ պիր էրմէնի գարբսը խանէսինտէ մագթուլէն պուլունմըշ տըր։ Զապրթաճա թահգըգաթ իճրա օլունուեօր։

—Տիւն սապահ Պէյօղլունտա իլմատաղընտա, մահէլլի սաքինլէրինտէն պիր Ի. բանլընընն պօղուրմուշ օլարագ նաչը պուլունմուշ տըր։ Զապրթաճա թահգըգաթա պաչլանմըշ տըր։

— Էվվէթ, զաթիլ Պիսգարըմ. պէնի թէքրար կէօրէճէկինիզի մէմուլ իթմէեօրտունուզ, տէյի՛լ մի։ Սիզ Պիսգարը զընտանտա բրանկալէնա վէ կարտիանլարընտաեաղը ալթընտա զանն իտիեօրտունուզ, վէ Պիսգար խրբսընտան վէ քէտէրինտէն նա՞սըլ էօյմէտի տէյի սիւչինիւեօրտունուզ... Խայր, Պիսգար էօլմէտի, աղիզէմ. պուրատա, սիզին գարշընըզտա, ճէհէննէմտէն չըգմըշ չէյթան կիպի սաղ սալիմ տիր. չիմտի, Մարի տը Մօվիյէ, պէնիմէ հիսապ կէօրէճէքսինիզ։

Պու տէֆա Մարի արթըգ տիթրէմէեպ, սեագտա տուրմուշ, թահգիրամիզ պիր թավր իլէ, գօլունու գաբուեա սօղրուուզաթարագ,

— Ա՛լչագ, պուրատան տիչարը չըգէն, տէտի։

Լաքին Պիսգար՝ գահգահա իլէ,

— Ահ, տիմէք պէնի գօվուեօրսունուզ. պու բէք գապալըգ տըր. պիր ուչագ կիպի պանա գաբուեը կէօսթէրիեօրսունուզ. զաթէն նէ՞յիմ։ Պանա ալչագ սրֆաթընը վէրիեօրսունըզ, եանի ուչագտանտա էանա պիր սրֆաթ. պէն՝ պիր բրանկալրեմ... լաքին օ բրանկալը, գօնթը Մօվիյէնին զըզը իլէ կէօրիւշմէեէ կէլմիշ տիր. սիզ, օ բրանկալրեը տինլէեճէքսինիզ։

(Տէվամի)